

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติขึ้นอยู่กับความสำเร็จทางการศึกษา ในการผลิตบัณฑิตและการฝึกหัดบุคคลให้มีความ เมารติในการประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ ปัจจุบันความคิดทางการศึกษากว้างไกลออกไปมาก การศึกษาจึงไม่ได้เน้นเฉพาะการผลิตบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพแต่เพียงอย่างเดียว แต่การศึกษาจะต้องค้นหาวิธีการที่ทำให้เกิดการพัฒนามนุษย์ให้มีปรัชญาชีวิตที่ให้ความเข้าใจและพึงพอใจต่อการดำรงชีวิตในสังคมที่อาศัยอยู่ การรู้จักถึงศิลปวัฒนธรรม รู้จักตนเอง มีทักษะในการสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อชุมชน และเนื่องจากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยทั้งหลายเป็นสถาบันการศึกษาในระดับสูง จึงจำเป็นต้องรับผิดชอบต่อทิศทางการพัฒนาบัณฑิตนักศึกษามันเป็นอย่างมาก¹ ดังนั้น คณะอนุกรรมการอุดมศึกษาของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้เห็นความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ และได้เสนอเป็นวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้คือ

1. มุ่งพัฒนาความสามารถทางสติปัญญาอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อความก้าวหน้าของมนุษยชาติ
2. ผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพชั้นสูงเพื่อการพัฒนาสังคม

¹ Barry L. Jackson, "Identification and Analysis of Activities Related to Developmental Tasks of College Student," NASPA Journal 15 (Summer 1977): 11.

3. เป็นศูนย์กลางการศึกษาเพื่อช่วยพัฒนาท้องถิ่น
4. ศึกษาระดับสูงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
5. ช่วยพัฒนาบุคคลใหม่ศิลปกรรมและจริยธรรม เพื่อให้ดำรงชีวิตที่มีคุณค่าและช่วยเหลือสังคมที่เป็นสมาชิก¹

มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดไว้หลังมัธยมศึกษา (Post-Secondary Education) ผู้ที่เข้ามาศึกษาในระดับนี้มีอายุตั้งแต่ 17 ปี เป็นต้นไป ซึ่งเป็นอายุที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่นตอนปลายที่กำลังจะเปลี่ยนสภาพมาเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องได้รับความสนใจเป็นพิเศษเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาได้พัฒนาไปอย่างเต็มที่ตามความสามารถของแต่ละบุคคล ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องกำหนดจุดมุ่งหมายแตกต่างจากสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังที่ ดร. วิจิตร ศรีสอาน โลกกล่าวไว้ว่า

จุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยในอดีตก็เพื่อผลิตนักวิชาชีพชั้นสูงสนองต่อความต้องการของราชการ โดยเฉพาะสาขาที่มีความต้องการเร่งด่วนในการพัฒนาประเทศยุคนั้น หลักสูตรวิชาชีพต่าง ๆ จึงวางไว้อย่างแคบ ๆ มุ่งหวังความรู้ความชำนาญเฉพาะอย่าง จนกระทั่งบางครั้งบัณฑิตที่ผลิตออกไปขาดพื้นฐานความรู้กว้างขวางพอที่จะเข้าใจคนอื่น ๆ และความผันแปรของสังคม ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของมหาวิทยาลัยอย่างแคบ ๆ เพื่อให้การอุดมศึกษามีคุณภาพที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันของสังคม มีจุดมุ่งหมายที่ผสมผสานการศึกษาเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพและความสามารถทางปัญญาของบุคคลควบคู่กับการศึกษาวิชาการชั้นสูง ตลอดจนมุ่งให้นักศึกษามีความสามารถในการประกอบอาชีพ กล่าวคือ การเน้นการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนควบคู่ไปกับการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคน²

¹ สภาการศึกษาแห่งชาติ, "รายงานของคณะกรรมการพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา," การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม (กรุงเทพมหานคร: สภาการศึกษาแห่งชาติ, 2518), หน้า 6.

² วิจิตร ศรีสอาน, หลักการอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 11-12.

ในปัจจุบัน ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาความเป็นคน จึงกำหนดให้นิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรจะต้องเรียนวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) ที่เป็นเนื้อหาความรู้รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีทัศนคติและบุคลิกที่กว้างขวาง ไม่คับแคบเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน มีความรับผิดชอบ สร้างเสริมคุณธรรมในค่านต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างให้เป็นคนโดยสมบูรณ์ขึ้น¹ และกำหนดไว้ว่าจะต้องเรียนวิชาเหล่านี้ไม่ต่ำกว่า 30 หน่วยกิต นอกจากนี้ยังกำหนดหลักสูตรวิชาเลือก เพื่อสนองความสนใจที่กว้างขวางและแตกต่างของผู้เรียน โดยเรียนไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิตด้วย² มหาวิทยาลัยทุกมหาวิทยาลัยในประเทศไทยได้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นคนอย่างสมบูรณ์ให้แก่ นิสิตนักศึกษาใน 2 ลักษณะที่ควบคู่กันไปในเวลาเดียวกัน กล่าวคือ จัดเป็นเนื้อหาวิชาเรียนโดยกำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ สำหรับอีกลักษณะหนึ่งจัดเป็นประสบการณ์ตรง โดยจัดในรูปแบบของการสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษา เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งส่วนมากนิสิตนักศึกษาจะใช้เวลาในห้องเรียนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประการสำคัญ โดยมีหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการให้บริการต่าง ๆ แก่นิสิตนักศึกษา คือ กองกิจการนิสิตนักศึกษา เพราะมหาวิทยาลัยได้ตระหนักเป็นอย่างยิ่งว่า การบริการต่าง ๆ จะสร้างความพร้อมเพื่อการศึกษาเล่าเรียนของนิสิตนักศึกษา และเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการส่งเสริมการพัฒนาความเป็นคนโดยสมบูรณ์ (The whole person) ของนิสิตนักศึกษาไปจนถึงขีดสุดของความสามารถและศักยภาพของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน

¹ ไพฑูริย์ สินลารัตน์, หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.), หน้า 29.

² ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, "หลักเกณฑ์มาตรฐานว่าด้วยหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2517," (กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ, 2517), หน้า 1-2.

การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้ทั้งในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ได้ดำเนินกิจการด้านบริการนิสิตนักศึกษาตามที่ผู้บริหารจะเห็นสมควรมาโดยตลอด แต่ยังไม่เคยมีการสำรวจปัญหาและความต้องการในการจัดบริการให้ นิสิตนักศึกษาจากระดับผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาในสถาบันนั้น ๆ มาก่อน สำเนา ขจรศิลป์ ได้กล่าววว่า

จากการศึกษาของนักการศึกษาเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่า นิสิตนักศึกษามีปัญหาที่ควรได้รับการช่วยเหลือ ดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ทุนการศึกษา การปรับตัวให้เข้ากับระบบการศึกษาของสถานศึกษา ที่พักอาศัย บุคลิกภาพ การคบเพศตรงกันข้าม กิจกรรมของนิสิตนักศึกษาที่มากเกินไป ตลอดจน ปัญหาในการตัดสินใจ เลือกลงศึกษาในสายวิชาชีพที่เหมาะสมกับตัวของนิสิตนักศึกษาเอง เมื่อนิสิตมีปัญหาจะทำให้ขาดสมาธิที่จะศึกษาเล่าเรียน ซึ่งยอมจะทำให้ให้นักศึกษาเกิด ปัญหาในการเรียนขึ้นมาอีกปัญหาหนึ่ง ถ้าปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียนของนิสิต นักศึกษามีมากก็จะทำให้นิสิตนักศึกษานั้นไม่สามารถจะศึกษาเล่าเรียนต่อไปได้ ทำให้ เกิดการสูญเสียทั้งแก่ตัวของนิสิตนักศึกษาและแก่สถาบันการศึกษาเป็นอันมาก¹

และจากการศึกษาเอกสารจากหน่วยทะเบียนกลางของมหาวิทยาลัยภาคใต้ พบ ปัญหาที่ทำให้นิสิตนักศึกษาต้องออกจากการศึกษากลางคัน ได้แก่ ปัญหาทางการเงิน สุขภาพ ครอบครั้ว ตลอดจนปัญหาทางด้านการเปลี่ยนสถานที่เรียนเพื่อให้เป็นไปตามความสนใจ² ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ ถ้ามหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในการจัด บริการให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ อย่างจริงจัง ทั้งหน่วยงานป้องกันและแก้ไข

¹ สำเนา ขจรศิลป์, "บทบาทและทิศทางของการอุดมศึกษาไทย," รายงาน การสัมมนาบทบาทและทิศทางของการอุดมศึกษาไทย (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523), หน้า 28.

² สํารวจข้อมูลจาก หน่วยทะเบียนกลางของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต หาดใหญ่ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, ธันวาคม 2523.

เช่น บริการค่านทุนการศึกษา หอพัก การให้ค่าปรึกษาแนะแนว บริการด้านสุขภาพอนามัย
อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยโคตระหนักถึงความสำคัญของการบริการเหล่านี้มากขึ้น
และในการพัฒนาคนนั้น ระบุ สาคกริก กล่าวว่ "ก่อนอื่นเราจะต้องรู้จักคนเหล่านั้นก่อน
ว่าเป็นอย่างไร และต้องการอะไรบ้าง จึงจะพัฒนาได้" ¹

เนื่องจากผู้วิจัยจะต้องกลับไปทำหน้าที่เกี่ยวกับบริการต่าง ๆ เพื่อนิสิต
นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จึงจำเป็นต้องทราบถึง ปรัชญา
หลักการ ตลอดจนแนวความคิดของการบริการนิสิตนักศึกษา รวมทั้งความต้องการที่แท้จริง
ของผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาต่อการจัดโปรแกรมการบริการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติงานให้เหมาะสมและเป็นไปตามความต้องการของส่วนรวมมากขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว
จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้วิจัยศึกษาคนคว่ำในเรื่องการบริการนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลา-
นครินทร์ แต่เนื่องจากยังมีมหาวิทยาลัยในภูมิภาคเดียวกันอีกแห่งหนึ่ง คือ มหาวิทยาลัย-
ศรีนครินทร์วิโรฒ สงขลา ซึ่งมีลักษณะของการจัดบริการต่าง ๆ ในทำนองเดียวกัน ดังนั้น
ผู้วิจัยจึงได้ขยายขอบเขตของการวิจัยออกไปอีก โดยรวมมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ
สงขลา ไว้ในการวิจัยด้วย เพื่อจะได้ศึกษาการบริการในวงที่กว้างขึ้น ได้ศึกษาถึงจุดดี
และจุดบกพร่อง ตลอดจนความแตกต่างในการเสนอบริการแต่ละด้านมากขึ้น ซึ่งจะทำให้
ผู้วิจัยมีแนวทางที่กว้างไกลในการที่จะดำเนินงานด้านบริการให้เกิดประสิทธิภาพและมีคุณค่า
สนองต่อความต้องการ ของนิสิตนักศึกษามากที่สุด

¹ สัมภาษณ์ ระบุ สาคกริก, อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ บางเขน, 30 พฤศจิกายน 2522.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริการนิสิตนักศึกษาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริการนิสิตนักศึกษาที่จัดขึ้นในแต่ละมหาวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของบริการต่าง ๆ
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการต่าง ๆ
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและนิสิตนักศึกษาในภาคใต้ ด้านความสำคัญของบริการต่าง ๆ

คำจำกัดความในการวิจัย

บริการ หมายถึง หน่วยงานต่าง ๆ นอกห้องเรียน ห้องทดลอง และห้องสมุด ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อนิสิตนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความพร้อมในการเรียนของนิสิตนักศึกษา และให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาความเป็นคนโดยสมบูรณ์ไปจนถึงขีดสุดของความสามารถแต่ละบุคคล บริการดังกล่าวในการวิจัยนี้ หมายถึง บริการทะเบียนประวัติ บริการการปรึกษาแนะแนว บริการอาหารและที่พักอาศัย บริการสุขภาพ กิจกรรมนิตินิสิตนักศึกษา บริการทุนการศึกษาและการจัดหางาน บริการวินยนิสิตนักศึกษาและบริการอื่น ๆ

นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนในมหาวิทยาลัยภาคใต้ ซึ่งผู้เรียนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ภาคปกติ เรียกว่า "นิสิต" ส่วนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี เรียกว่า "นักศึกษา"

มหาวิทยาลัยในภาคใต้ หมายถึง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี
ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา คณบดี รองคณบดี หัวหน้าภาควิชา หัวหน้ากองและหัวหน้างาน
กองกิจการนิสิตนักศึกษา

การใช้บริการ หมายถึง สภาพการใช้บริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ให้ของ
นิสิตนักศึกษา

สภาพการจัดบริการ หมายถึง สภาพบริการต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยได้จัดขึ้นเพื่อ
บริการนิสิตนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตเพื่อการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. ประชากรในการวิจัย คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาภาคปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2523 เท่านั้น
2. จะสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการนิสิตนักศึกษาในด้านความสำคัญของบริการจากกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษา และการใช้บริการ สภาพปัจจุบันของการจัดบริการจากกลุ่มตัวอย่างนิสิตนักศึกษาเท่านั้น

ข้อจำกัดในการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัย อาจเกิดจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มผู้บริหารและ
ตัวอย่างนิสิตนักศึกษาอาจตอบไม่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของตนเอง ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่ยอมรับ
ของการใช้แบบสอบถาม อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพยายามสร้างแบบสอบถามโดยใช้รูปแบบคำถาม

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยเชื่อว่าแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และนำไปใช้ในการสำรวจครั้งนี้มีความตรง (Validity) พอที่จะนำไปใช้วัดความคิดเห็นได้ตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาถึงวิธีการเขียนและแบบสอบถามชนิดนี้จากตำราที่เป็นทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ และไต่ถามการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำไป Try-out เพื่อหาข้อบกพร่องก่อนแลวนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องจนเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรจริง ๆ

2. ผู้วิจัยเชื่อว่า กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมานั้นเป็นกลุ่มตัวแทนของประชากรได้ เพราะผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตามหลักสถิติที่เชื่อถือได้ คือ วิธีการสุ่มแบบเป็นชั้นหรือพวก (Stratified Random Sampling) ก่อนแล้วจึงมาใช้การสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) อีกครั้งหนึ่ง

3. ผู้วิจัยเชื่อว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนมีส่วนร่วมในการรับบริการบริการในค่านต่าง ๆ หรือ ฉะนั้นก็มีความรู้ความเข้าใจในการจัดบริการของมหาวิทยาลัยในสถานต่าง ๆ ทุกคน เพราะบริการต่าง ๆ ที่ใช้ในการสำรวจเป็นบริการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อสนับสนุนนักศึกษาโดยส่วนรวม

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย
2. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. การเลือกกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้ ซึ่งมีอยู่ 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นหรือพวง (Stratified Random Sampling) แล้วใช้การสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) สุ่มมาเป็นจำนวนดังนี้

1. กลุ่มผู้บริหารทั้งหมด รวมทั้งสิ้น 123 คน
2. กลุ่มนิสิตนักศึกษาร้อยละ 10 จากแต่ละวิทยาเขต รวมทั้งสิ้น 657 คน

2. การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นด้านความสำคัญของบริการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านการใช้บริการและสภาพปัจจุบันของการจัดบริการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เช่นกัน

ผู้บริหาร ตอบเฉพาะ ตอนที่ 1, 2

นิสิตนักศึกษา ตอบทั้งหมด คือ ตอนที่ 1, 2 และ 3

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่างประชากรที่มหาวิทยาลัยภาคใต้ และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล
 1. ข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วทั้งหมดจะนำมาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้
 1. หาค่าร้อยละ
 2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของบริการ การใช้บริการ และสภาพปัจจุบันของการจัดบริการ และจัดลำดับความคิดเห็น (Rank)
 3. หาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มนิสิต นักศึกษาค้นหาความสำคัญของบริการต่าง ๆ โดยใช้คหาคิสแคว (X^2)
 4. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง แผนภูมิ และการบรรยายความ

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การบริการนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้ ผลการวิจัย อาจจะใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. เป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยในภาคใต้ ได้นำผลการวิจัยไปปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานในการบริการนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของนิสิตนักศึกษา และบรรดูลเป้าหมายในการพัฒนานิสิตศึกษามากขึ้น
2. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้ทราบถึงความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร และนิสิตนักศึกษา ในเรื่องการบริหาร และความต้องการในการปรับปรุงเพื่อผู้บริหารจะได้ วิวินิจฉัยและตัดสินใจสั่งการได้ถูกต้อง
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการที่จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดบริการบางอย่างที่ กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มนิสิตนักศึกษาเห็นว่าสำคัญ
4. เพื่อประโยชน์ในการวิจัยในรายละเอียดเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ในสถาบัน อุดมศึกษาแห่งอื่น ๆ
5. สามารถนำเครื่องมือในการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการศึกษาการจัดบริการ นิสิตนักศึกษาในสถาบันต่าง ๆ

ประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในปี พ.ศ. 2505 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล โดยคณะกรรมการพัฒนาภาคใต้แต่งตั้ง คณะกรรมการจัดทำโครงการที่จะจัดให้มหาวิทยาลัยในภาคใต้ขึ้น มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาภาคใต้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขและเสมอภาคของประชาชน และเพื่อเป็นแหล่งวิชาการ บริการชุมชนทั้งชนบทและในเมือง ในขั้นต้นคณะกรรมการจัดทำโครงการ คิดกันว่าจะจัดการศึกษาเพียงชั้นวิทยาลัยศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (Colleges Arts and Sciences) แล้วต่อไปจะขยายเป็นมหาวิทยาลัย คณะกรรมการชุดนี้ได้ดำเนินการตามโครงการถึงขั้นสำรวจบริเวณที่จะก่อตั้งมหาวิทยาลัย คือ ที่ทุ่งนเรนทร์ ตำบลบ่อทอง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี แต่การดำเนินงานของคณะกรรมการชุดนี้ก็ต้องหยุดชะงักลง เพราะไม่ได้รับงบประมาณในปี พ.ศ. 2506 ประกอบทั้งในช่วงนั้นมีการเปลี่ยนรัฐบาลและได้มีการตั้ง คณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ชุดใหม่ขึ้นเพื่อดำเนินการต่อไป จนถึงปี พ.ศ. 2508 คณะรัฐมนตรีก็อนุมัติในหลักการ ๒. ข้อใหญ่ คือ

1. ให้มีมหาวิทยาลัยภาคใต้ โดยมีศูนย์กลางที่ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยให้มีคณะวิศวกรรมศาสตร์ขึ้นก่อน จะจัดตั้ง คณะครุศาสตร์ และคณะรัฐศาสตร์ ที่ตำบลเขาชุม จังหวัดยะลา คณะแพทยศาสตร์ ที่ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และจะจัดตั้ง คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. ให้มีงบประมาณในการนี้ในปี พ.ศ. 2509 เป็นจำนวนเงิน 30 ล้านบาท

¹ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, คู่มือการศึกษา (สงขลา: โรงพิมพ์เมืองสงขลา, 2503), หน้า 2-5.

ขณะดำเนินการก่อสร้างอาคารมหาวิทยาลัย ที่ตำบลรูสมิแล จังหวัดปัตตานี มหาวิทยาลัยยังไม่มีชื่อ เป็นทางการ จึงใช้ชื่อ "มหาวิทยาลัยภาคใต้" (University of South Thailand) และมีสำนักงานชั่วคราวของมหาวิทยาลัยที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ต่อมา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานชื่อว่า "มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์" ตามพระนามเดิมของสมเด็จพระมหินทราธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

ในปีเดียวกัน มหาวิทยาลัยได้รับนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 50 คน เป็นนักศึกษารุ่นแรก ในปีเดียวกันนี้ คุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร ได้บริจาคที่ดินจำนวน 690 ไร่ ที่ตำบลคองหยัง อำเภอกาบังใหญ่ ให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการก่อสร้างมหาวิทยาลัยต่อไป

ในปีถัดมา มีพระบรมราชโองการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และในปี พ.ศ. 2512 คณะกรรมการดำเนินการก่อตั้งมหาวิทยาลัยเห็นว่า สถานที่ที่คุณหญิงหลง บริจาคมีความเหมาะสมในหลาย ๆ ด้าน และเหมาะที่จะตั้งเป็นศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย จึงจัดตั้งศูนย์ของมหาวิทยาลัยอีก 1 แห่ง คือ ศูนย์สงขลา โดยตั้งอยู่ที่ ตำบลคองหยัง อำเภอกาบังใหญ่ จังหวัดสงขลา

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แบ่งสถานศึกษาออกเป็น 2 วิทยาเขต และมีวิทยาลัยชุมชนอีก 1 แห่ง โดยมีสำนักงานอธิการบดีตั้งอยู่ที่ 2 วิทยาเขต แต่ในทางปฏิบัติ อธิการบดีประจำอยู่ที่สำนักงานอธิการบดี วิทยาเขตภาคใหญ่ และมีรองอธิการบดีของทั้ง 2 วิทยาเขต เป็นผู้บริหารงานในแต่ละวิทยาเขต และมีหัวหน้าโครงการวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต ยังมีรายละเอียดของส่วนราชการโดยสรุปในแต่ละแห่งดังนี้

1. วิทยาเขตตานี

เป็นที่ตั้งของ คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และ คณะสังคมศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีอาจารย์ 476 คน และนักศึกษา 1,666 คน

2. วิทยาเขตภาคใหญ่

เป็นที่ตั้งของ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ คณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะเภสัชศาสตร์ มีอาจารย์ 524 คน นักศึกษา 2,304 คน

3. วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต

มีสำนักงานชั่วคราวที่ชั้น อาคารหอประชุมโรงเรียนพิบูลสวัสดิ์ อำเภอมะขาม จังหวัดภูเก็ต โดยใช้สถานที่เรียนชั่วคราวที่โรงเรียนพิบูลสวัสดิ์ มีอาจารย์ 1 คน และนักศึกษารวม 80 คน ¹

¹ สำหรับสถิติทั้ง 3 วิทยาเขต ได้สำรวจจากหน่วยทะเบียนกลางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 6 มกราคม 2523.

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, กองการเจ้าหน้าที่, "จำนวนอาจารย์ ข้าราชการและลูกจ้าง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์," (สงขลา: กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ม.ป.ป.). (กระดาษประกาศ).

การบริการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภาคใหญ่

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานเกี่ยวกับ
กิจการนักศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อปลูกฝัง คุณธรรมและส่งเสริม ความสามัคคีแก่นักศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมวิทยาการทั้งในทางวิชาการ ประสบการณ์แก่นักศึกษา
3. เพื่อปลูกฝังและรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีและเอกลักษณ์อันดีของชาติ
4. เพื่อส่งเสริมพละนาฏมัย และพัฒนาบุคลิกภาพ
5. เพื่อให้บริการในด้านการฝึกอบรมความรู้พิเศษนอกเหนือจากที่มีอยู่ในหลักสูตรปกติ
6. เพื่อให้บริการในทางสวัสดิการแก่นักศึกษา เช่น การจัดหาที่อยู่อาศัย การจัดทุน
การศึกษา
7. เพื่อให้บริการคำแนะนำ คำปรึกษาแนะแนว และการจัดบริการทางานให้นักศึกษา^{1๑}

ประวัติและความเป็นมาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ²

เมื่อปี พ.ศ. 2498 กระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงขึ้นที่
ซอยประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร โรงเรียนฝึกหัดครูแห่งนี้ได้ปรับปรุง
ขยายกิจการดำเนินงานด้วยความก้าวหน้ามาตามลำดับ จนได้รับการยกวิทยฐานะขึ้นเป็น
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ. 2497 มีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมวิชาชีพ และวิทยฐานะ
ของครูอาจารย์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่บริการการศึกษา และได้เปิดสอนตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามัธยมศึกษาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

¹ กรมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, กองกิจการนักศึกษา, "กองกิจการนักศึกษา,"
(สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ม.ป.ป.), หน้า 63. (เอกสารอัครสำเนา)

² มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, คู่มือนิสิต (กรุงเทพมหานคร: เจริญ-
วิทยการพิมพ์, 2523), หน้า 3-7.

ปัจจุบัน วิทยาลัยวิชาการศึกษา มีความพร้อมที่จะผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาอื่น ๆ ตามความต้องการของประเทศอีกด้วย จึงได้มีการดำเนินงานจนได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และได้พระราชทานนามว่า "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ซึ่งหมายความว่า "มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร" และได้ลงในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ มิถุนายน พ.ศ. 2511 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 เป็นต้นไป

สำหรับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา เดิมได้ประกาศเปิดเป็นทางการ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2511 ตามนโยบายของรัฐที่จะมุ่งขยายการศึกษาระดับอุดมศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาค และเริ่มเปิดสอนนิสิต (เฉพาะหลักสูตร 2 ปี) เป็นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2512 ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เริ่มรับนักศึกษาเข้าเรียนภาคค่ำเป็นรุ่นแรกในภาคฤดูร้อนปี พ.ศ. 2513 ในปีการศึกษา 2517 ได้รับนิสิตเข้าเรียนตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิตหลักสูตร 4 ปี เป็นรุ่นแรก ปัจจุบันมีคณะวิชาทั้งหมด 4 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2523 มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา นับแต่ต้นมาจนถึงปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้ไปแล้วทั้งหมด 4,631 คน และมีจำนวนนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งหมด 3,051 คน เป็นนิสิตปริญญาโท 16 คน นิสิตปริญญาตรี 1,342 คน และนิสิตภาคสมทบ 1,393 คน มีอาจารย์ทั้งหมด 98 คน ¹

002962

¹ สํารวจจากหน่วยทะเบียนกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 5 มกราคม 2514.